

1. [D]o postawienia żądania o udzielenie pomocy prawnej uprawniony jest jedynie Sąd polubowny a nie strona.

2. Sąd polubowny (...) co do formy wyroku i środków dowodowych nie jest związany przepisami p. c.

**Orzeczenie Sądu Najwyższego
z dnia 1 czerwca 1926 r.
R 263/26**

Sąd Najwyższy nie uwzględnił rekursu rewizyjnego wnioskodawcy od uchwały Sądu Okręgowego w Stanisławowie jako Sądu rekursowego z dnia 20. lutego 1926 R. [...], którą ten Sąd zmienił uchwałę Sądu powiatowego w Stanisławowie z dnia 25. stycznia 1926 Nc. [...], i odmówił definitywnie wnioskowi Simona P. o odebranie od niego przysięgi o treści wskazanej w wyroku Sądu polubownego z 28. grudnia 1925 r.

Uzasadnienie:

Sędzia I odmówił wnioskowi o odebranie przysięgi nałożonej wnioskodawcy wyrokiem Sądu polubownego, na razie (z powodu toczącego się sporu o bezskuteczność tego wyroku), Sąd II zaś odmówił ostatecznie uznając wniosek wogóle za niedopuszczalny. Zarzut, jakoby Sąd II nie był uprawniony do powzięcia takiej uchwały, ponieważ ona wykracza poza żądanie rekurenta, jest bezzasadny, gdy chodziło o wypadek nieważności. Tak Sąd II jak i rekurent są zdania, a Sąd Najwyższy pogląd ten podziela, że sprawę niniejszą można rozważać jedynie z punktu widzenia pomocy prawnej według art. XIII ust. wpraw. do N. J. i § 589 p. c., gdyż pozatem brak jakiegokolwiek podstawy do podobnego wniosku. Stosując zaś powyższe przepisy Sąd I słusznie odmówił wnioskowi rekurenta, gdyż **do postawienia żądania o udzielenie pomocy prawnej uprawniony jest jedynie Sąd polubowny a nie strona.** Trafności tego rozumowania Sądu II nie może osłabić ta okoliczność, że Sędzia polubowny nie będący stroną w niniejszym postępowaniu, przyłączył się do rekursu rewizyjnego wnioskodawcy.

Wobec tego rekurs pozostaje bez skutku, jakkolwiek Sąd Najwyższy nie godzi się z zapatrywaniem Sądu II, jakoby żądaniu o odebranie tej przysięgi należało także wtedy odmówić, gdyby ją postawił sąd (sędzia) polubowny. Sąd II uzasadnia swój pogląd tem, że obecna ustawa post. cyw. nie zna wyroków zawarunkowanych złożeniem pewnej przysięgi, zaczem odebranie takiej przysięgi nie jest według tej ustawy dopuszczalne. Jednakże ustawa post. cyw. uznając zasadniczo tylko dowód w wysłuchaniu stron pod przysięgą lub bez niej, nie wyklucza wcale złożenia przysięgi na pewne już naprzód określone okoliczności (§§ 205, 377 ust. 2 p. c.), zaczem też takiej czynności nie można uznać za ustawowo niedopuszczalną. **Sąd polubowny zaś co do formy wyroku i środków dowodowych nie jest związany przepisami p. c.**

Źródło: Głos Prawa 1927 Nr 3, s. 105